

CARMINA BURANA II.

Omnia sol temperat
purus et subtilis,
novo mundo reserat
faciem Aprilis,
ad amorem properat
animus herilis
et iocundis imperat
deus puerilis.

Rerum tanta novitas
in solemni vere
et veris auctoritas
jubet nos gaudere;
vias praebet solitas,
et in tuo vere
fides est et probitas
tuum retinere.

Ama me fideliter,
fidem meam nota:
de corde totaliter
et ex mente tota
sum praesentialiter

absens in remota,
quisquis amat taliter,
volvitur in rota.

Ecce gratum
et optatum
Ver reducit gaudia,
purpuratum
flore pratum,
Sol serenat omnia.
lamiam cedant tristia!
Aestas redit,
nunc recedit
Hiemis saevitia.

Iam liquescit
et decrescit
grando, nix et cetera;
bruma fugit,
et iam sugit
Ver Aestatis ubera;

illi mens est misera,
qui nec vivit,
nec lascivit
sub Aestatis dextera.

Gloriantur
et laetantur
in melle dulcedinis,
qui conantur,
ut utantur
premio Cupidinis:
simus iussu Cypridis
gloriantes
et laetantes
pares esse Paridis.

Aestuans interius
ira vehementi
in amaritudine
loquor meae menti:
factus de materia,

cinis elementi
similis sum folio,
de quo ludunt venti.

Cum sit enim proprium
viro sapienti
supra petram ponere
sedem fundamenti,
stultus ego comparor
fluvio labenti,
sub eodem tramite
nunquam permanenti.

Feror ego veluti
sine nauta navis,
ut per vias aeris
vaga fertur avis;
non me tenent vincula,
non me tenet clavis,
quaero mihi similes
et adiungor pravis.

Mihi cordis gravitas

res videtur gravis;
iocis est amabilis
dulciorque favis;
quicquid Venus imperat,
labor est suavis,
quae nunquam in
cordibus
habitat ignavis.

Via lata gradior
more iuventutis
inplior et vititis
immemor virtutis,
voluptatis avidus
magis quam salutis,
mortuus in anima
curam gero cutis.

sol solis m nap;
tempero 1 enyhít;
purus 3 tisztá;
subtilis 2 finom, gondos;
novus 3 új;
mundus -i m világ;
resero 1 kinyít, kinyilvánít;
facies -ei f arc, alak;
Aprilis -is m április;
amor -oris m szerelem;
propero 1 siet;
animus -i m lélek, szív;
herilis 2 házi úr é v.
asszonyé;
iucundus 3 kedves,
kellemes, →
iucunda -orum n örömmök,
kellemes dolgok;
impero 1 parancsol;
puerilis 2 gyermeki,
gyermek-;
+++++
res rei f dolog;
tantus 3 oly nagy; ti. est
novitas -atis f újszerűség,
szokatlanóság;
sollemnis 2 minden évben
visszatérő;
ver veris n tavasz;
auctoritas -atis f tekintély,
hatalom, erő;
iubeo 2 iussi iussum
felszólít, -tat, -tet;
gaudeo 2 gavisus sum
örül, örvend(ez);
(semideponens ige)
via -ae f út;
praebeo 2 -ui -itum nyújt,
mutat, ad;
solitus 3 megszokott;
fides -ei f hűség;
probitas -atis f
becsületesség;
retineo 2 -tiniui -tentum
megtart, megőriz;
+++++
amo 1 -avi -atum szeret;
fidelis 2 hűséges; →
fideliter híven,
noto 1 észrevesz,
figyelemmel kísér;
cor cordis n szív;

de corde szívből;
totaliter egészen;
mens mentis f szellem,
lélek;
totus 3 egész, teljes;
praesentialiter
személyesen, jelen lévén;
absens (entis) távollevő;
remotus 3 távol, messze
fekvő,
quisquis quidquid
mindenki, aki, minde, ami;
taliter így, ilyen módon;
volvo 3 volvi volutum
forgat, megforgat;
rota -ae f kerék;

ecce íme;
gratus 3 kedves, bájos;
optatus 3 kívánt, óhajtott;
reduco 3 -duxi -ductum
visszahoz;
gaudium -i n öröm
purpuratus 3 bíborba
öltözött, bíborszínű;
floreo 2 -ui virágzik;
pratum -i n rét;
sereno 1 derültté tesz,
földérint;
iamiam már-már, már
mindjárt;
cedo 3 -cessi -cessum
eltávozik, elmegy;
tristis 2 szomorú, komor;
tristia -orum n szomorú
dolgok;
aestas -atis f nyár;
redeo 4 -ivi -itum
visszatér;
recedo 3 -cessi -cessum
hátrál, visszavonul, elmegy;
hiems hiemis f tél;
saevitia -orum n harag,
düh, vadság;
+++++
liquesco 3 megolvad;
decreasco 3 -crevi -cretum
fogy, apad, elenyészik;
grando -inis f jégeső;
nix nivis f hó;
ceterus 3 a többi;

et cetera és a többi;
bruma -ae f a téli
napforduló, a tél;
fugio 3 fugi fugiturus elfut,
elmúlik, menekül;
sugo 3 suxi suctum szopik,
beszív, magába szív;
uber -eris n emlő,
termékenység;
mens mentis f szellem,
lélek;
miser -era -erum
szerencsétlen, hitvány;
nec...nec nem... és nem,
sem ... sem;
lascivio 4 pajzánkodik,
bujálkodik;
dextera -ae f jobb kéz;
+++++
glorior 4 goritus sum
dicsekszik, kérkedik vmivel;
laetor 1 laetatus sum örül,
örvendez;
mel mellis n méz;
dulcedo -inis f édesség;
conor 1 conatus sum
igyekszik, nekifog,
vállalkozik;
utor 1 usus sum használ,
élvez vmit, él vmivel +abl.
premium -i n jutalom, díj,
adomány;
Cupido -inis m a szerelem
istene, Amor;
iussum -us m parancs;
Cypris -idis f a ciprusi nő =
Venus;
par (paris) + gen. vkinek a
társa, párja, mása;
Paris Paridis m Párizs;

aestuo 1 forróságot érez,
hevül,
interius belül;
ira -ae f harag;
vehemens (entis) indulatos,
heves, hatalmas;
amaritudo -inis f
keserűség, elkeseredés;
loquor 3 locutus sum
beszél;

facio 3 feci factum ..készít;
de + abl ... -ból, -ből;
materia -ae f anyag;
cinis cineris n hamu;
elementum -i n elem, alap;
similis 2 hasonló amihez :
dativussal áll;
folium -i n levél;
ludo 3 lusi lusum játszik;
ventus -i m szél;
+++++
cum midőn, ámbár, jöllehet;
proprium -i n vkinek a
tulajdona, jellemzője;
vir viri m férfi;
sapiens (entis) bölcs, okos,
értelmes;
supra+acc. vmi fölé, fölébe;
petra -ae f szikla, kő;
pono 3 posui positum
tesz, helyez, rak;
sedes -is f lakhely, lakás;
fundamentum -i n
alap(zat);
stultus 3 ostoba, oktalan,
bolond;
comparo 1 -avi -atum
összehasonlít, állít;
fluvium -i n folyó;
labor 3 lapsus sum siklik,
elfolyik;
sub+abl. vmi közelében;
idem eadem idem ugyanaz;
trames -itis m ösvény, út;
nunquam sohasem;
**permaneo 2 -mansi -
mansum** megmarad;
+++++
fero ferre tuli latum visz,
hoz;
velut(i) miként, mint;
nauta -ae m hajós,
tengerész;
navis -is f hajó;
ut mint, amint;
per+acc át, keresztül;
via -ae f út;
aer aeris m levegő, lég;
vagus 3 kóbor, kósza,
barangoló;
avis -is f madár;
teneo 2 tenui tentum
feltartóztat, visszatart;

vinc(u)lum -i n bilincs,
kötél, börtön;
clavis -is f kulcs, zár;
**quaero 3 quaesivi
quaesitum** keres;
similis 2 hasonló (akihez:
dativussal);
adiungo 3 -iunxi -iunctum
hozzátesz, hozzásorol;
pravus 3 gonosz, rossz;
+++++
cor cordis n szív;
gravitas -atis f nehézség,
súly;
res rei f dolog;
videtur tűnik, látszik;
gravis 2 nyomasztó, súlyos;
iocus -i m tréfa, móka;
amabilis 2 szeretetreméltó,
kedves;
dulcis 2 édes;
favus -i m lépes méz;
quisquis quidquid v.
quicquid bárki, bármi;
Venus -eris f Venus
impero 1 -avi -atum
parancsol;
labor -oris m munka,
suavis 2 kedves, kellemes,
édes;
habito 1 -avi -atum lakik;
ignavus 3 lomha, tunya,
tétlen, gyáva;
+++++
latus 3 széles;
gradior 3 gressus sum
lépeget, lép;
mos moris m szokás;
iuventus -utis f ifjúság;
implico 1 körülfon, körülfog;
vitium -i n bűn, vétség;
immemor (oris) nem
emlékező, megfeledkező
(amire, amiről:gen);
virtus -utis f erény;
voluptas -atis f érzéki
gyönyör, élvezet;
avidus 3 vágyakozó, kívánó
(amit v. amire gen.);
magis quam inkább, mint
salus -utis f ... üdvösség;
mortuus 3 halott;
anima -ae f lélek;

cura -ae f gondoskodás,
ápolás;
curam gero +gen. ügyelek
vmire, gondoskodom vmiről;
cutis -is f (emberi) bőr;